

Nr 12

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående kriminalstatistiken; given Stockholms slott den 30 december 1959.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över justitiedepartementsärenden för denna dag, föreslå riksdagen godkänna de förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

Herman Kling

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås viss utbyggnad av kriminalstatistiken.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementens ärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 30 december 1959.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, NORDLANDER.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Kling, anmäler efter gemensam beredning med cheferna för social-, finans- och inrikesdepartementen fråga angående *utbyggnad av kriminalstatistiken* och anför därvid följande.

Med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndiganden den 18 juni och den 9 september 1949 samt den 12 oktober 1951 har dåvarande chefen för justitiedepartementet tillkallat riksåklagaren Maths Heuman, tillika ordförande, professorn Ivar Agge, byråchefen Torsten Eriksson, byrådirektören Sverker Groth, byråchefen Erland von Hofsten samt förste byråsekreteraren Torgny Lindberg att såsom sakkunniga inom departementet verkställa en allsidig utredning av frågan, hur kriminalstatistiken bör vara anordnad. Till sekreterare åt de sakkunniga har den 26 augusti 1949 förordnats numera förste byråsekreteraren Sven Rengby.

De sakkunniga, som antagit benämningen kriminalstatistikutredningen, har den 25 november 1954 avgivit betänkande angående den svenska kriminalstatistiken (SOU 1954: 35). I fråga om de ekonomiska och organisatoriska konsekvenserna av en omläggning av kriminalstatistiken har betänkandet, i enlighet med Kungl. Maj:ts bemyndigande den 29 januari 1954, utarbetats i samråd med statistiska centralbyrån.

Över betänkandet har, efter remiss, yttranden avgivits av riksåklagarämbetet, nedre justitierevisionen, Göta hovrätt, fängvårdsstyrelsen, interneringsnämnden, ungdomsfängelnsnämnden, strafflagberedningen, socialstyrelsen, pensionsstyrelsen, statspolisintendenten, statskontoret, statens lönenämnd, statens organisationsnämnd, generaltullstyrelsen, statistiska centralbyrån, kontrollstyrelsen, överståthållarämbetet, länsstyrelserna i Södermanlands, Malmöhus, Göteborgs och Bohus, Kopparbergs och Jämtlands län, polismästarna i Stockholm, Göteborg och Malmö, statens kriminaltekniska anstalt, föreningen Sveriges häradsövdingar, föreningen Sveriges stadsdomare, föreningen Sveriges polismästare, föreningen Sveriges landsfogdar, föreningen Sveriges landsfiskaler och föreningen Sveriges stadsfiskaler. Ett flertal av remissmyndigheterna har bifogat utlåtanden av underställda organ.

Kriminalstatistikutredningens betänkande jämte avgivna remissyttrandena

har sedermera överlämnats till 1956 års statistikkommitté, som avgivit utlåtande i ämnet den 15 juni 1957.

I skrivelse till chefen för justitiedepartementet den 1 juli 1957 har statistiska centralbyrån framlagt ett inom ämbetsverket utarbetat förslag till successivt genomförande av den av kriminalstatistikutredningen föreslagna omläggningen av kriminalstatistiken. Därjämte har statistiska centralbyrån och fängvårdsstyrelsen i gemensam skrivelse den 31 augusti 1957 framlagt förslag om vissa förberedande åtgärder för omläggningen.

Frågan om nordiskt samarbete på kriminalstatistikens område behandlades på den nordiska kriminalvårdskonferensen i Helsingfors den 8—11 februari 1950. Därjämte har ett möte med nordiska representanter ägt rum i Stockholm den 12 och den 13 januari 1955, varvid kriminalstatistikens utformning dryftades med utgångspunkt från kriminalstatistikutredningens betänkande. En av deltagarna i mötet antagen rapport har den 25 april 1955 överlämnats till chefen för justitiedepartementet.

Sedan de nu berörda frågorna varit föremål för beredning, anhåller jag att få upptaga desamma till prövning.

Kriminalstatistikens nuvarande utformning

Den svenska kriminalstatistikens nuvarande utformning härrör i huvudsak från år 1913. Vid den omorganisation som då ägde rum avskaffades sista resten av det ända sedan år 1830 tillämpade systemet med tabellariska sammandrag upprättade av domstolarna. I huvudsak består kriminalstatistiken för närvarande av polisstatistik, domstolsstatistik och fängvårdsstatistik ävensom statistik över nådeärenden.

Polisstatistiken regleras i kungörelsen den 10 februari 1950 (nr 28) angående kriminalstatistiska uppgifter från polismyndigheter m. fl. Statistiken grundar sig på primäruppgifter från åklagare och polismyndigheter. För varje kvartal avgives av landsfogdar och andra polischefer specificerade rapporter dels om antalet till polisens eller åklagarens kännedom komna brott mot strafflagen (utom fylleri och förargelseväckande beteende), dels ock om sådana överträdelser av andra författningar, som kan föranleda frihetsstraff. I årliga rapporter som upprättas av statsåklagare, distriktsåklagare och tullåklagare angives dessutom antalet uppklarade brott m. m. Vidare ingår i årsrapporterna uppgifter om antalet för brott misstänkta personer, fördelade efter ålder, kön och resultatet av förundersökningen. Särskild uppgift lämnas även om misstänkta, som icke är svenska medborgare. — Årsredogörelser och sammandrag av kvartalsrapporterna publiceras i Statistisk tidskrift.

Om *domstolsstatistiken* har föreskrifter meddelats i *kungörelsen den 22 oktober 1948 (nr 710) angående rättsstatistiken* (ändrad genom kungörelser den 22 juni 1951, nr 500, och den 30 juni 1959, nr 396). Denna statistik om-

fattar uppgifter om brotten, brottslingarna och reaktionerna. Primäruppgifter för statistiken utarbetas hos straffregistret på grundval av de från domstolarna inkomna straffuppgifterna. Dessa primäruppgifter innehåller förutom upplysningar om tillämpade lagrum och ådömd reaktion jämväl uppgifter om den dömdes personliga förhållanden, tidigare kriminalitet och undergångna samhällsreaktioner m. m. I fråga om brott som icke redovisas i straffregistret utgöres primäruppgifterna av särskilda, för rättsstatistiken avsedda formulär, som insändes från domstolarna. Dessutom bygger domstolsstatistiken i dessa fall på uppgifter ur de för bötesindrivningen av domstolar eller åklagare upprättade saköreslängderna samt — beträffande tullmål — ur de hos generaltullstyrelsen förvarade domarna. I dessa fall redovisas i statistiken endast tillämpat lagrum, lagöverträdarens kön samt den ådömda reaktionen. Vid brott mot strafflagen utom fylleri och förargelseväckande beteende anger uppgifterna dessutom dömda som vid brottets begående ej fyllt 18 år.

Tillsammans med uppgifterna från domstolsstatistiken publiceras även en sammanställning av uppgifter, som insänts från länsstyrelser och vissa poliskammare, beträffande personer, som dömts till tvångsarbete.

I 1948 års kungörelse angående rättsstatistiken finns inga föreskrifter om uppgifter till kriminalstatistiken beträffande åtalseftergifter. För riksåklagarämbetets övervakande verksamhet insändes emellertid från de allmänna åklagarna vissa uppgifter angående åtalseftergifterna, och dessa har ställts till statistiska centralbyråns förfogande. Sedan vissa förbättringar i de avlämnade uppgifterna föreskrivits av riksåklagarämbetet efter samråd med kriminalstatistikutredningen, redovisas numera i kriminalstatistiken samtliga åtalseftergifter utom sådana som meddelats enligt 20 kap. 7 § rättegångsbalken punkt 2 (åtalseftergift på grund av sammanträffande av brott).

För att med tillgänglig personal kunna minska den starka förseningen i fråga om publiceringen av kriminalstatistiken har statistiska centralbyrån fr. o. m. år 1949 genomfört en viss inskränkning av antalet bearbetade och redovisade fakta. Vidare må nämnas, att enligt *kungörelsen den 23 februari 1951 (nr 82) angående viss begränsning av rättsstatistiken* förordnats, att fr. o. m. år 1951 fullständiga uppgifter till rättsstatistiken enligt 1948 års kungörelse skall avgivas endast för var tredje period om två år med början 1955 och 1956 (nästa period 1961 och 1962 o. s. v.), medan för övriga år (1951—1954, 1957—1960 o. s. v.) de i nämnda kungörelse och därtill hörande formulär angivna individualuppgifterna skall begränsas i enlighet med närmare anvisningar av statistiska centralbyrån.

Domstolsstatistiken m. m. publiceras i serien Sveriges Officiella Statistik under titeln *Brottsligheten*.

Fångvårdsstatistiken är icke närmare reglerad. I fångvårdsstyrelsens årsberättelser brukar ingå vissa kriminalstatistiska uppgifter utarbetade på grundval av centrala fångregistret och rapporter från skyddskonsulenterna. I fråga om personer, som undergår frihetsberövande, lämnas uppgift om

tillämpat lagrum, personliga egenskaper och förhållanden, den ådömda reaktionen samt vissa uppgifter angående villkorlig frigivning m. m. Även beträffande personer, som erhållit villkorlig dom med övervakning, lämnas vissa uppgifter.

Fångvårdsstyrelsens årsberättelser ingår i serien Sveriges Officiella Statistik under titeln Fångvården.

Statistiken över nådeärenden baseras på uppgifter som sändes från nedre justitierevisionen till statistiska centralbyrån angående varje avgjord nådeansökan, som handlagts av högsta domstolen. Den utarbetade statistiken publiceras ej i de kriminalstatistiska berättelserna utan ingår i publikationen Domstolarnas och de exekutiva myndigheternas verksamhet i serien Sveriges Officiella Statistik.

Arbetet med kriminalstatistikens utarbetande är, utom såvitt angår fångvårdsstatistiken, förlagt till statistiska centralbyråns avdelning för rättsstatistik. Verksamhetsområdet för denna avdelning omfattar de två väsentliga delarna av kriminalstatistiken, nämligen polisstatistiken och domstolsstatistiken, samt vidare statistik över domstolarnas, överexekutorernas och rättshjälpsanstalternas verksamhet med därtill ansluten statistik över inskrivningsväsendet (lagfarter, in-teckningar m. m.) och annan s. k. småprotokollsstatistik; statistik över konkurser och protesterade växlar; statistik över prisutvecklingen beträffande jordbruks-, bostads- och affärsfastigheter samt statistik över vägtrafikolyckor. Dessutom föres å avdelningen det i 16 kap. giftermålsbalken föreskrivna äktenskapsregistret.

Huvuddragen i kriminalstatistikutredningens förslag

Allmänna synpunkter

Utredningen har till en början ingående undersökt vilka krav som från kriminologisk och kriminalpolitisk synpunkt bör ställas på kriminalstatistiken och de möjligheter som finnes att uppfylla dessa krav. Våra kunskaper angående brottslighetens yttringar, brottslingarna, omständigheterna vid brottet samt den sociala och kulturella miljö, varur det härrör, och slutligen angående behandlingsmetoderna måste i mycket hög grad baseras på kriminalstatistiken. Utan en väl utvecklad kriminalstatistik blir arbetet inom kriminologiens övriga grenar famlande och osäkert. För kriminologien blir därför kriminalstatistiken en nyckelvetenskap.

Utredningen betonar, att av avgörande betydelse beträffande möjligheterna att uppfylla de krav som bör ställas på kriminalstatistiken är de ekonomiska synpunkterna. De medel som kan förutsättas tillgängliga för kriminalstatistiken är begränsade. I nära samband härmed står frågan om uppgiftslämnarnas arbetsbelastning; det är nödvändigt att iakttaga försiktighet, då det gäller att öka denna. Även snabbheten har betydelse; det är viktigt, att man inte i sin iver att åstadkomma en statistik, som är sakligt

tillfredsställande, ordnar den på sådant sätt, att offentliggörandet sker så sent, att de uppnådda resultaten endast har historiskt intresse. I detta avseende torde dock mycket vara att vinna genom en modernisering av bearbetningen.

Beträffande behovet av kriminalstatistik uttalar utredningen, att upplysningar om antalet begångna brott av olika slag erfordras för att det skall vara möjligt att bedöma om de åtgärder, som avser att försvåra begåendet av brott, kan betraktas som tillräckligt effektiva. Därmed åsyftas ej endast polisbevakning m. m. utan även åtgärder av annat slag, såsom effektiva lås- och alarmanordningar mot inbrott, bilstölder etc. eller revisionskontroller o. dyl. som skydd mot förskingningar. Statistiska upplysningar om lagöverträdarna och om åtgärderna mot dem behöves bl. a. för att bedöma behovet av åtgärder för straffverkställigheten (antal anstaltsplatser av skilda slag, fångvårdspersonalens storlek o. s. v.). Vid bestämmandet av straffsatserna och utformningen i övrigt av samhällets reaktioner kan det vara av betydelse att veta hur många personer, som dömes för brott av olika slag. De statistiska upplysningar, som erfordras för att besvara nu angivna frågor, är i allmänhet av skäligen enkel beskaffenhet. Annorlunda ställer sig förhållandena, när det gäller kriminologiska spørsmål; anspråken på statistiken är därvidlag ofantligt mycket större. Den viktigaste frågan i detta avseende torde vanligen formuleras ungefär på följande sätt. Brottsligheten utgör en samhällsföreteelse, som bör bekämpas. För att detta skall kunna ske måste man veta, varför vissa människor blir lagöverträdare, eller med andra ord analysera orsakerna till brottsligheten. Först genom att man vinner klarhet i dessa hänseenden blir det möjligt att veta vilka åtgärder, som skall företagas i brottsförebyggande syfte. Forskningen kan dock endast steg för steg nå djupare kunskaper om brottslighetens orsakssammanhang, och ett fullständigt klarläggande av denna fundamentala fråga torde aldrig kunna ske. Varje framsteg på det kriminologiska området betyder emellertid vidgade möjligheter till en rationell brottsprofylax och bör därför befrämjas från samhällets sida. Kriminalstatistiken utgör jämte andra forskningsmetoder ett viktigt hjälpmedel till orsakssammanhangets belysning. Besläktade med nyssnämnda problem är de frågor, som går ut på att klarlägga effekten av de åtgärder, som, nu eller under tidigare perioder, företages mot brottsligheten. Härigenom skapas grundvalen för en successiv omdaning av det kriminalpolitiska reaktionssystemet i riktning mot en alltmer rationell behandling av lagöverträdare i brottsprevenande riktning.

Utredningen påpekar i fortsättningen vissa omständigheter, som försvårar ett rationellt utnyttjande av kriminalstatistiken och nämner därvid särskilt det förhållandet, att kriminalstatistiken blott sysslar med brott, medan det uppenbarligen existerar asocialitetsytringar, som ej är kriminaliserade men som är likvärdiga med brotten och mot vilka samhället ingriper på annat sätt än genom en straffrättslig reaktion, såsom lösdriveri, parasitism, alkoholism m. m.

Kriminalstatistikens huvudgrenar

I betänkandet redogöres för kriminalstatistikens olika grenar med hänsyn till arten av de företeelser undersökningen gäller och det speciella syftet med statistiken. Härvid anger utredningen följande huvudgrenar, nämligen brottsstatistik, brottslingsstatistik, reaktionsstatistik, verkställighetsstatistik och återfallsstatistik.

Vad angår brottsstatistik är det i första rummet av betydelse att erhålla upplysning om brottslighetens omfattning, d. v. s. antalet begångna brott av olika slag och om hur detta antal ändras med tiden. Av intresse är även att klargöra huruvida skillnader i dessa avseenden kan påvisas mellan olika delar av landet, särskilt mellan tätorter av olika slag och landsbygd. Inom brottsstatistiken utgöres de statistiska enheterna av de begångna brotten; inom de övriga grenarna av kriminalstatistiken utgöres däremot varje statistisk enhet av en brottslig person. Utredningen diskuterar i betänkandet närmare vilka möjligheter som föreligger att med hjälp av kriminalstatistiken beräkna den verkliga brottslighetens omfattning, ett spørsmål som är av grundläggande betydelse för den kriminologiska forskningen. Vidare behandlar utredningen i detta sammanhang frågorna om uppdelning av brotten i grupper vid den statistiska redovisningen, om brottslighetens tidsvariationer och lokala variationer, om befolkningsomflyttningarnas betydelse för kriminaliteten och om brottsstatistiken som upplysningskälla rörande kriminalpolisens effektivitet.

Vad angår brottslingsstatistiken framhåller utredningen, att vid ett närmare utforskande av brottsligheten studiet med nödvändighet måste inriktas på de brottsliga individerna. Genom att registrera biologiska och sociala fakta, som hänför sig till lagöverträdarnas person och förhållanden, vinner man en värdefull kunskap om brottslingsklientelet. Genom jämförelser mellan olika brottslingsgrupper inbördes eller mellan brottslingar och brottslingsgrupper å ena samt totalbefolkningen å andra sidan kan man erhålla för orsaksforskningen viktiga upplysningar. Utredningen diskuterar i detta sammanhang ingående möjligheterna till orsaksforskning på grundval av statistiken, vilka brottslingar som bör omfattas av brottslingsstatistiken och vilka faktorer som bör registreras vid utformningen av denna statistikgren. Vidare framhåller utredningen att de för brottslingsstatistiken insamlade uppgifterna, som till sin huvuddel utgöres av ett konstaterande av i vilken utsträckning ett antal olika egenskaper förekommer hos brottslingarna, kan vara av värde vid planläggningen av straffverkställigheten.

Angående reaktionsstatistiken uttalar utredningen, att denna visar i vilken utsträckning de olika reaktionsformerna kommer till användning vid påföljdens bestämmande samt den närmare utformningen därvid av reaktionen (strafftidens längd, arten av de föreskrifter, som meddelats vid kvalificerad villkorlig dom etc.). Den bör också klarlägga i vad mån speciella omständigheter (såsom t. ex. ungdom, återfall) inverkar på valet och utformningen av reaktionen.

Den i reaktionsstatistiken redovisade reaktionen visar i många fall ej vilken reaktion den brottslige i verkligheten undergår. Vissa former av frihetsberövanden avser en tidrymd, som ej är på förhand bestämd, andra kan i en del fall förkortas genom villkorlig frigivning; föreskrifter, som meddelats i samband med villkorlig dom kan ändras; ådömda böter kan förvandlas, avskrivnas eller avkortas i stället för att betalas o. s. v. Redovisning av dylika omständigheter lämnas i verkställighetsstatistiken, som därjämte redovisar vissa uppgifter om brottslingens uppförande under behandlingen, t. ex. rymningar, begångna nya brott, överträdelser av föreskrifter givna i samband med villkorlig dom eller villkorlig frigivning. Medan det i fråga om de förut omnämnda grenarna av kriminalstatistiken kan synas vara ganska självfallet, att statistiken skall grunda sig på uppgifter från samhällets straffrättstillämpande organ, är detta ej lika klart i fråga om verkställighetsstatistiken. Numera gäller nämligen, att såsom brottspåföljd användes ej endast straff utan även i stor utsträckning socialvård. Villkorlig dom kan sålunda vara förenad med föreskrift om lagöverträdarens överlämnande till nykterhetsvård, sinnessjukvård eller annan medicinsk vård. Domstolen kan överlämna åt barnavårdsnämnd att vidtaga åtgärder för lagöverträdarens omhändertagande för skyddsuppfostran. En förutsättning för åtalseftergift kan vara, att lagöverträdaren omhändertages av barnavårdsnämnd eller intages på alkoholistanstalt. Vid straffriförklaring enligt 5 kap. 5 § strafflagen omhändertages den straffriförklarade i de flesta fall för sinnessjukvård. Man har alltså att taga ställning till frågan, huruvida uppgifter angående dylika slag av verkställighet skall medtagas i verkställighetsstatistiken. Även om sådana uppgifter är av kriminologiskt intresse, anser utredningen det likväl vara principiellt riktigare att i kriminalstatistiken endast medtaga sådan verkställighet, som ankommer på de straffrättstillämpande organen och låta barnavård, nykterhetsvård och annan medicinsk vård av lagöverträdare redovisas inom socialstatistiken. Jämväl praktiska skäl talar härför.

Vad slutligen angår återfallsstatistiken lämnar denna upplysningar i två hänseenden. Genom en undersökning av återfallsfrekvensen hos brottslingar, som underkastats t. ex. olika reaktionsformer, kan vägledning vinnas, då man söker bedöma resultatet av de olika behandlingsformerna. Vidare kan återfallsstatistiken på olika sätt bidra till orsaksforskningen. Vid jämförelser mellan olika brottslingsgrupper är i första hand de jämförelser som kan göras mellan återfallsbrottslingar och förstagångsbrottslingar av betydelse. Vidare nämner utredningen, att den för återfallsstatistiken nödvändiga registreringen av de grövre brottslingarna möjliggör, att speciella undersökningar kan göras beträffande yrkesbrottsligheten.

Statistikgrenarnas utformning enligt utredningens förslag

Utredningens förslag går ut på att — i stället för den hittills tillämpade indelningen av kriminalstatistiken efter uppgiftslämnaren — statistiken skall indelas i de förut nämnda huvudgrenarna brottsstatistik, brottslings-

statistik, reaktionsstatistik, verkställighetsstatistik och återfallsstatistik. Därjämte upptages i förslaget såsom bigrenar statistik över nådeärenden och över personer, som dömts till tvångsarbete. Beträffande utformningen av de olika grenarna innebär förslaget i huvudsak följande.

För *brottsstatistiken* skall enligt förslaget den viktigaste källan liksom för närvarande vara de rapporter om brott komma till polisens kännedom, som avgives dels kvartalsvis av landsfogdar och andra polischefer, dels årligen av statsåklagare m. fl. Vissa ändringar föreslås emellertid i denna statistik. Den bör enligt vad utredningen föreslår bestå av två delar, av vilka den ena skall visa utbredningen av den svårare brottsligheten och den andra förekomsten av vissa överträdelser av specialförfattningar, som ur kriminologisk eller annan synpunkt är av intresse. I denna sistnämnda grupp skall redovisning ske oberoende av brottets svårhetsgrad. Den del av polisstatistiken, som omfattar den svårare brottsligheten, skall ange antalet brott av olika slag mot strafflagen utom fylleri och förargelseväckande beteende samt dessutom vissa grövre trafikbrott (grov vårdslöshet i trafik, rattfylleri samt s. k. smitning). I fråga om några strafflagsbrott föreslås en mera ingående specificering; så t. ex. föreslås en särskild redovisning av antalet tillgrepp av bilar, motorcyklar, mopeder och cyklar. Den andra delen av polisstatistiken skall upptaga samtliga trafikbrott, brott mot skattestrafflagen, fall av underlåtenhet att inbetala avdragen källskatt, brott mot författningar angående rusdrycker och pilsnerdricka, smugglingsbrott samt brott mot bestämmelserna om narkotiska ämnen och beredningar. För att en bättre överblick skall erhållas över brottslighetens tidsvariationer föreslår utredningen, att kvartalsrapporternas siffror skall uppdelas på månader. Liksom hittills skall redovisningen uppläggas så, att den visar brottslighetens lokala fördelning; därvid skall uppdelningen i allmänhet göras med hänsyn till polisdistrikt. I vissa fall skall emellertid orter med minst 20 000 invånare redovisas separat, även om de ej utgör eget polisdistrikt.

Utom denna redovisning av brott, som kommit till polisens kännedom, föreslår utredningen, att särskild redovisning lämnas av brott, som föranlett fällande dom, straffriförklaring, strafföreläggande, åtalsetergift m. m. Härvidlag talar enligt utredningen både teoretiska och praktiska skäl för att redovisningen göres utförligare, då det gäller grövre brottslighet. Såsom grövre brottslighet skall i första hand räknas de fall, då domen föranleder insändande av straffuppgift till straffregistret. Utredningen har emellertid ansett det erforderligt, att man till denna grupp hänför jämväl de fall, då domstol beträffande underårig lagöverträdare överlämnat åt barnavårdsnämnd eller styrelse för skola tillhörande barna- och ungdomsvården att vidtaga åtgärd för hans omhändertagande för skyddsuppfostran, eftersom denna reaktion är avsedd att användas vid relativt svåra fall av ungdomsbrottslighet. Med hänsyn till åtalsetergiftsinstitutets alltmer ökade betydelse, särskilt då det gäller unga brottslingar, har det vidare ansetts nödvändigt att till denna grupp räkna även vissa fall, då åtal eftergivits enligt

lagen den 19 maj 1944 om eftergift av åtal mot vissa underåriga, lagen den 6 juni 1924 om samhällets barnavård m. m. (44 § 3 mom.) och lagen den 15 juni 1935 om ungdomsfängelse (19 §). Förutsättning skall vara, att det begångna brottet är av den svårhetsgrad, att det enligt åklagarens uppfattning vid lagföring skulle föranlett skyddsuppfostran eller påföljd, som skall registreras i straffregistret. I alla nu nämnda fall skall den statistiska uppgiften innehålla en specificerad redogörelse för antalet brott av olika slag, som omfattas av domen eller åtalseftergiften, samt tid och ort för deras begående. Vid sådan brottslighet, som icke skall betraktas som grövre, d. v. s. då en fällande dom icke föranleder rapportering till straffregistret och ej heller innebär överlämnande till skyddsuppfostran, då strafföreläggande meddelats samt då åtal eftergivits i andra fall än de förut angivna, skall redovisningen omfatta endast det lagrum, som varit tillämpligt å huvudbrottet. På samma sätt föreslås redovisning skola ske av de fall, då gärningen begåtts av icke straffmyndig person samt då åklagare beslutat, att åtal ej skall anställas på grund av att gärningen begåtts under inflytande av sinnessjukdom el. dyl.

Vad angår *brottslingsstatistiken* föreslår utredningen, att den nuvarande årliga rapporteringen från åklagarna av antalet personer som misstänkts för brott — med fördelning efter ålder och kön samt efter förundersökningens resultat — skall fortfara. Redovisningen av olika faktorer rörande personer, som dömts för brott, straffriförklarats eller erhållit strafföreläggande, föreslås utvidgad till att omfatta jämväl personer, som erhållit åtalseftergift, m. fl. Liksom vid brottsstatistiken skall man särskilja den grövre brottsligheten och göra rapporteringen utförligare beträffande de grova brottslingarna. Bestämmandet av vad som skall anses som grövre brottslighet skall ske enligt samma principer, som angivits i fråga om brottsstatistiken. För personer, som dömts eller erhållit åtalseftergift för grövre brott eller som straffriförklarats av domstol, föreslås rapporteringen skola omfatta ett tämligen stort antal faktorer, som kan antagas vara av betydelse för brottsligheten. Vissa av de faktorer, som för närvarande rapporteras, anser utredningen böra uteslutas på grund av svårigheten att erhålla tillförlitliga upplysningar om dem. I stället föreslås utökning på andra punkter, särskilt i fråga om sådana faktorer, som kan tjäna till belysning av de förhållanden under vilka brottslingen växt upp. I fråga om lagöverträdare, som dömts eller erhållit strafföreläggande eller erhållit åtalseftergift utan att enligt de förut givna reglerna utförlig statistisk uppgift skall avgivas, skall rapporteringen, med fördelning efter brott, omfatta endast åldern vid brottets begående samt gärningsmannens kön. Utredningen föreslår vidare, att rapportering skall införas beträffande personer, mot vilka åtal ej anställts på grund av sinnessjukdom el. dyl., samt av icke straffmyndiga lagöverträdare. Rapporterna skall avse endast ålder och kön, med fördelning på olika brott.

Den nuvarande redovisningen i fångvårdsstyrelsens verksamhetsberättelser av olika personliga faktorer hos brottslingarna föreslås skola upp-

höra med hänsyn till att dessa skall redovisas i brottslingsstatistiken på grund av uppgifter i samband med domen.

I fråga om *reaktionsstatistiken* föreslås endast obetydliga ändringar i förhållande till den nuvarande ordningen. Liksom nu skall denna statistik redovisa reaktionens art samt, beträffande fängelse och straffarbete, den ådömda strafftiden. Då fråga är om villkorlig dom anser utredningen det emellertid ej tillfyllest att som nu sker angiva endast huruvida det villkorliga anståndet avser straffets ådömande eller verkställande samt i sistnämnda fall straffets art och längd. Rapport bör lämnas även angående förordnande om övervakning samt om eventuella särskilda föreskrifter enligt 8 § lagen den 22 juni 1939 om villkorlig dom. Vidare bör vid sådan åtals- eftergift, som enligt vad förut nämnts skall anses gälla grövre brottslighet, uppgift lämnas om åtgärder, som vidtagits gentemot brottslingen i samband med eftergiftens beviljande.

Den av utredningen föreslagna *verkställighetsstatistiken* utgör en nyhet. Den är avsedd att omfatta dels personer, som dömts ovillkorligt till frihetsberövande, och dels personer, som erhållit villkorlig dom och under prøvotiden stått under övervakning. Syftet med denna statistik är som förut nämnts att giva en överblick av vad som inträffat i fråga om de dömda under verkställighetstiden — deras egna reaktioner samt åtgärder av domstolar och straffverkställighetsorgan. Verkställighetsstatistiken skall alltså visa i vad mån den undergångna reaktionen skiljer sig från den ådömda (t. ex. på grund av avräknande av häktningstid, ändring av domen i högre instans, villkorlig frigivning, nåd) samt upplysa om brottslingens uppförande under strafftiden (t. ex. rymningar, nya brott) och om åtgärder, som vidtagits under denna tid (t. ex. ändring av föreskrifter meddelade i samband med villkorlig dom eller villkorlig frigivning, förverkande av villkorlig dom eller villkorlig frigivning). Rapporterna skall enligt förslaget avgivas först vid verkställighetens slut; i fråga om frihetsberövanden skall de avgivas vid frigivningen samt dessutom, vid villkorlig frigivning (utskrivning på prov), som varit förenad med tillsyn, vid prøvotidens (tillsynstidens) slut, och i fråga om personer, som erhållit villkorlig dom med övervakning, vid prøvotidens slut. Vid redovisningen skall som en bakgrund till uppgifterna om verkställigheten lämnas vissa uppgifter ur brottslingsstatistiken angående den dömdes personliga egenskaper och förhållanden.

Utredningen föreslår vidare, att undersökning av bötesbetalningen skall ske vart tionde år. Bötesdomar och strafförelägganden skall därvid redovisas var för sig med angivande av den utsträckning i vilken böterna betalats och huruvida betalning skett frivilligt eller genom införsel. De fall då böterna icke betalats skall vid redovisningen uppdelas i fem grupper efter de olika regler, som gäller i fråga om förvandling. Uppgift skall lämnas huruvida förvandling skett och, därest så icke varit fallet, om anledningen härtill.

Utredningen anser, att införandet av en *återfallsstatistik* är en av de mest angelägna uppgifterna vid en reformering av den svenska kriminalstatistiken. En dylik statistik bör enligt utredningen av både principiella och prak-

tiska skäl begränsas till att avse personer, som begått grövre brott. Det föreslås därför, att återfallsstatistiken skall omfatta dels personer, för vilka med anledning av fällande dom straffuppgift skall insändas till straffregistret, samt underåriga lagöverträdare, beträffande vilka domstol överlämnat åt barnavårdsnämnd eller styrelse för skola tillhörande barna- och ungdomsvården att vidtaga åtgärd för omhändertagande för skyddsuppfostran, dels ock personer, som erhållit åtalseftergift enligt 1944 års lag om eftergift av åtal mot vissa underåriga, barnavårdslagen eller ungdomsfängelselagen, där est brottet är av den svårhetsgrad, att det enligt åklagarens uppfattning vid lagföring skulle föranlett skyddsuppfostran eller sådan påföljd, som skall rapporteras till straffregistret.

Återfallsstatistiken skall enligt utredningens förslag uppläggas dels som framåtblickande, dels som tillbakablickande. Vid den framåtblickande återfallsstatistiken utgår man från de personer, som under ett visst kalenderår blivit återfallskapabla, d. v. s. haft möjlighet att återfalla, och följer dem framåt i tiden under ett visst antal år, varvid antalet återfall registreras. Vid den tillbakablickande statistiken utgår man från antalet återfall under ett visst kalenderår och ställer detta antal i relation till antalet personer, som under året varit återfallskapabla. Den framåtblickande återfallsstatistiken lämpar sig bäst för en ingående undersökning av återfallsbrottsligheten och bör därför vara den som i första hand kommer till utförande. De utförliga uppgifterna till brottslingsstatistiken föreslås använda som primärmaterial för återfallsstatistiken.

En nödvändig förutsättning för en återfallsstatistik är att en registrering sker av brottslingarnas namn. Denna registrering föreslås skola ske med hjälp av straffregistret. I detta registreras redan nu de för grövre brott dömda med undantag av underåriga lagöverträdare, som av domstol överlämnats till skyddsuppfostran. Utredningen föreslår att i fortsättningen till registret ingives uppgifter om samtliga de personer, som skall omfattas av återfallsstatistiken. Där skall registerkort uppläggas för vederbörande och identifieringsnummer i stället för namn åsättas de uppgifter, som vidarebefordras till statistiska centralbyrån. Att dylikt registerkort upplagts på grund av åtalseftergift eller överlämnande till skyddsuppfostran skall icke komma till synes i de utdrag ur straffregistret, som tillställs domstolar och andra myndigheter. Det skall icke heller inverka på lagbrytarens möjlighet att erhålla bevis om att han ej förekommer i straffregistret. Då registerkort första gången utfärdas för en brottsling (på grund av dom eller åtalseftergift), skall han sålunda erhålla ett identifieringsnummer. Detta nummer skall åsättas dels registerkortet, dels ock alla statistiska uppgifter rörande brottslingen, som därefter passerar straffregistret.

För att hänsyn skall kunna tagas till dödlighetens inverkan bör enligt förslaget straffregistret få tillgång till uppgifter över avlidna personer. Att ordna så att straffregistret erhåller uppgifter om inträffade dödsfall möter enligt utredningens mening knappast några praktiska svårigheter. Lämpli-

gaste sättet synes vara, att de uppgifter om avlidna, som pensionsstyrelsen erhåller, utlånas till straffregistret. En sådan rapportering kommer ej endast att resultera i ett riktigare värde på återfallsprocenten utan även att lämna material för ett studium av frågan om dödligheten bland grövre brottslingar.

Vad härefter angår *statistiken över nådeärenden* erinrar utredningen om att nådeinstitutet under de senare åren vid flera tillfällen behandlats i riksdagen, som i betraktande av att nådeinstitutet under de senaste årtiondena erhållit en ökad betydelse ansett det icke minst för lagstiftningsarbetet och den kriminologiska forskningen vara till gagn, om en ökad insyn i hithörande frågor kunde beredas och att för detta ändamål en förbättring av nådestatistiken vore önskvärd (första lagutskottets utl. 1950: 12). Utredningen har ansett att det väsentliga syftet med en nådestatistik bör vara att belysa hur nådeinstitutet tillämpas av Kungl. Maj:t. Med hänsyn till den omfattning i vilken nådeärendena numera förekommer har denna fråga ej enbart statsrättslig utan även kriminalpolitisk betydelse. Förslaget innebär en avsevärd utökning av statistiken över ingivna nådeansökningar.

Utredningen har övervägt, huruvida en särskild statistik över återfallsfrekvensen hos personer, som beviljats nåd, bör utarbetas. En dylik statistik skulle, framhåller utredningen, utan svårighet kunna utarbetas i fråga om de fall, då nådebeslutet avsett straffregisterbrott. Enär i de flesta fall ett mycket stort antal olika omständigheter torde inverka vid fattandet av ett nådebeslut, synes det faktum, att återfallsprocenten bland de benådade visar sig högre eller lägre än motsvarande procentsats för icke benådade brottslingar ej vara av större intresse. Utredningen har därför icke föreslagit någon särskild återfallsstatistik för benådade.

I fråga om *statistiken över personer som dömts till tvångsarbete* anser utredningen, med hänsyn till ovissheten beträffande lösdruvarlagstiftningens framtida innehåll och då antalet fall, i vilka tvångsarbete ådömes, numera är ringa, att någon ändring i den nu tillämpade ordningen ej är påkallad.

Med hänsyn till att den av kontrollstyrelsen utarbetade *statistiken över fylleri m. m.* föranletts icke därav att fylleri är kriminaliserat utan av förseelsens betydelse ur nykterhetssynpunkt, har utredningen ansett sig sakna anledning att närmare granska anordningen av denna statistik eller utarbeta förslag till ändringar i densamma. För närvarande utarbetar både kontrollstyrelsen och statistiska centralbyrån statistik över personer, som dömts för fylleri. Detta dubbelarbete bör enligt utredningen upphöra genom att kontrollstyrelsen förser statistiska centralbyrån med de uppgifter, som erfordras för centralbyråns statistik. För att säkerställa att dessa uppgifter kommer att omfatta även de fall, då berusning skett med annat än starka drycker (s. k. tablettfylleri), bör föreskrivas, att även dylika fall skall rapporteras till kontrollstyrelsen.

Kriminalstatistikarkiv

Såsom framgår av det föregående skall statistiska centralbyrån enligt förslaget i fråga om den grövre brottsligheten via straffregistret erhålla utförliga statistiska uppgifter avgivna av domstolen i samband med domen eller av åklagaren i samband med åtalseftergiftsbeslutet, uppgifter om straffverkställigheten och omständigheter under verkställighetstiden samt uppgifter om beviljad nåd. Därtill kommer uppgifter om domar å tvångsarbete. Samtliga dessa uppgifter skall i straffregistret förses med identifieringsnummer, som möjliggör, att alla uppgifter, som avser en och samma person, kan — trots att uppgift om brottslingens namn ej finnes — i statistiska centralbyrån sammanföras till personakter. Det av dessa akter bildade arkivet bör, framhåller utredningen, kunna bli en givande källa för kriminalstatistiska specialundersökningar. För arkivet föreslås benämningen kriminalstatistikarkivet. Det blir i själva verket mera lämpat för dylika undersökningar än straffregistret, enär det utöver de i straffregistret befintliga uppgifterna kommer att innehålla även upplysningar om domar å skyddsuffostran och om åtalsteftergifter samt om verkställighet av ådömda frihetsberövanden och av villkorliga domar. En annan fördel med kriminalstatistikarkivet är, att det icke innehåller namnuppgifter å de berörda personerna. Sekretesskäl behöver därför icke försvåra dess utnyttjande.

Planläggning och ledning av kriminalstatistiken

Den kriminalstatistiska verksamheten skall enligt utredningens förslag liksom hittills ombesörjas av statistiska centralbyrån. Utredningen förordar, att till centralbyråns rättsstatistiska avdelning knytes en av Kungl. Maj:t utsedd rådgivande nämnd, som kan bidra med sakkunskap från skilda sociala och vetenskapliga områden, när det gäller att utvälja aktuella och kriminologiskt viktiga problemkomplex för statistiska specialundersökningar. Utredningen anser, att nämnden bör komma till stånd även om den sedan länge aktuella frågan om en fastare organisation av den kriminologiska forskningen i vårt land bringas till en lösning inom de närmaste åren.

Primäruppgifterna till kriminalstatistiken

I de fall som, enligt vad förut angivits, enligt förslaget skall omfattas av återfallsstatistiken, skall samtliga rapporter av uppgiftslämnaren sändas till straffregistret, varifrån de vidarebefordras till statistiska centralbyrån, sedan de försetts med identifieringsnummer. I övriga fall skall rapporterna av uppgiftslämnaren sändas direkt till statistiska centralbyrån.

Utredningen har icke ingått på den rent tekniska utformningen av blankettformulären utan ansett lämpligast, att statistiska centralbyrån erhåller uppdrag att — i förekommande fall i samråd med straffregistret — utarbeta förslag till formulären.

Vad angår uppgifter från domstolarna skall, såsom framgår av det föregående, i samband med fällande dom i första instans i brottmål en rad uppgifter lämnas till brottsstatistiken, brottslingsstatistiken och reaktionsstatistiken. Man har härvid att skilja mellan två grupper av uppgifter, nämligen å ena sidan sådana, som avser grövre brott, d. v. s. straffregisterbrott samt brott, som föranlett skyddsuffostran, och å andra sidan övriga uppgifter. I fråga om sistnämnda grupp föreslås inga särskilda rapporter — uppgifterna kan erhållas ur saköreslängderna. Vidare erfordras för den föreslagna verkställighetsstatistiken vissa uppgifter rörande villkorliga domar samt om ådömda böter. Slutligen skall enligt förslaget beträffande återfallsstatistiken uppgifter i vissa fall insändas om domar i högre instans.

Nedre justitierevisionen skall avgiva erforderliga uppgifter om högsta domstolens domar samt dessutom avgiva statistiska uppgifter om avgjorda nådeärenden, som behandlats av högsta domstolen.

Liksom för närvarande skall enligt förslaget landsfogdarna samt cheferna för polisdistrikten avgiva kvartalsuppgifter angående antalet till polisens kännedom komna brott. Därtill kommer vissa uppgifter till brottsstatistiken och brottslingsstatistiken beträffande de fall, då brottslig gärning begåtts av minderårig. Slutligen skall uppgifter lämnas om tvångsarbete, som ådömts av poliskammare.

Kriminalstatistiska uppgifter från åklagarna erfordras i följande fyra fall:

1) Den s. k. polisstatistikens årsuppgifter, d. v. s. uppgifter om antalet till polisens kännedom komna brott samt vissa uppgifter om misstänkta personer.

2) Uppgifter till brottsstatistiken, brottslingsstatistiken och reaktionsstatistiken om beviljade åtalseftergifter. Dessa uppgifter blir av två slag beroende på brottets svårhetsgrad.

3) Uppgifter rörande strafförelägganden. För dessa uppgifter erfordras inga särskilda rapporter — som primärmaterial skall saköreslängderna användas.

4) Uppgifter till brottsstatistiken och brottslingsstatistiken om fall då enligt åklagarens beslut åtal ej skall anställas på grund av sinnessjukdom el. dyl. hos gärningsmannen.

Fångvårdsstyrelsen har att lämna uppgift, då styrelsen i fråga om villkorligt frigiven förordnat om prøvotidens förlängning eller förklarat den villkorligt medgivna friheten förverkad. Från straffregistret skall uppgift lämnas, då person för vilken registerkort finnes utfärdat, avlidit. Dessutom skall i vissa fall de lokala fångvårdsmyndigheternas i det följande nämnda rapporter kompletteras hos fångvårdsstyrelsen. Styresman för fångvårdsanstalt skall lämna uppgifter i samband med frigivningen av person, som undergått frihetsberövande. Slutligen skall skyddskonsulent avgiva rapport angående villkorligt frigivna och villkorligt dömda, som stått under tillsyn. Samtliga nu nämnda rapporter är avsedda för verkställighetsstatistiken och återfallsstatistiken.

Kontrollstyrelsen skall som tidigare nämnts tillställa statistiska centralbyrån de för fylleristatistiken erforderliga uppgifterna.

Vissa fall av bötesstraff redovisas icke i saköreslängderna, nämligen sådana då böter ådömts eller ålagts enligt vissa tullförfattningar. De statistiska uppgifterna för dessa fall skall liksom för närvarande införskaffas genom att personal från statistiska centralbyrån hos generaltullstyrelsen går igenom vederbörliga handlingar.

Från länsstyrelserna erfordras uppgifter om ådömt tvångsarbete.

Utöver de nu nämnda uppgifterna erfordras för de periodiska undersökningarna av bötesbetalningen vissa uppgifter från länsstyrelserna, utmätningmännen och generaltullstyrelsen.

De kriminalstatistiska primäruppgifternas bearbetning

Bearbetningen av de inkomna kriminalstatistiska primäruppgifterna sker för närvarande antingen genom direkt sammanräkning av dessa uppgifters siffror — så t. ex. i fråga om polisstatistiken — eller också genom att särskilda s. k. prickningslistor utarbetas med ledning av primäruppgifterna, varefter prickningslistorna sammanräknas. Med hänsyn till de stora fördelarna med hålkortsbearbetning — snabbare resultat och bättre möjligheter till speciella undersökningar beträffande olika kombinationer av de lämnade uppgifterna — förordar utredningen att dylik bearbetning användes i vissa fall, där den är lämplig. Hålkort bör sålunda stansas för varje person, beträffande vilken med anledning av dom eller åtalseftergift utförliga uppgifter avgivits till brottslingsstatistiken. Dessa kort bör omfatta uppgifterna till brottsstatistiken, brottslingsstatistiken och reaktionsstatistiken. Vidare bör särskilt hålkort uppläggas för person, beträffande vilken uppgifter inkommit till verkställighetsstatistiken efter undergången frihetsberövande och likaledes för person, beträffande vilken dylika uppgifter inkommit efter avslutad prövotid på grund av villkorlig dom eller villkorlig frigivning (provutskrivning). I dessa kort bör även instansas de uppgifter ur brottslingsstatistiken, som skall tjäna som bakgrund till verkställighetsstatistiken. Även vid utarbetandet av återfallsstatistiken samt brottsstatistiken, brottslingsstatistiken och reaktionsstatistiken i fråga om de fall, som icke föranlett avgivande av utförliga statistiska uppgifter, synes enligt utredningen hålkortsmetoden böra användas.

Publiceringen av kriminalstatistiken

Publicering av kriminalstatistiken bör enligt utredningens förslag ske dels i årliga berättelser och dels i sammanfattande tioårsöversikter. De årliga berättelserna skall enligt vad utredningen tänkt sig publiceras i fyra delar, Kriminalstatistik I, II, III och IV med följande innehåll:

Kriminalstatistik I (Polisstatistik): Uppgifter om brott, som kommit till polisens kännedom, samt uppgifter om personer, som misstänkts för brott.

Kriminalstatistik II (Domstols- och åklagarstatistik): Uppgifter till brottsstatistiken, brottslingsstatistiken och reaktionsstatistiken i fråga om fällande domar, straffrörelser, strafförelägganden och åtalseftergifter, dessutom uppgifter om tvångsarbetsdomar samt om fall, då straffbelagd handling begåtts av person, som på grund av sinnessjukdom el. dyl. ej åtalats, eller av icke straffmyndig person.

Kriminalstatistik III (Verkställighetsstatistik).

Kriminalstatistik IV (Återfallsstatistik).

Därtill kommer statistiken över nådeärenden, som bör publiceras för sig i *Statistisk tidskrift*.

De sammanfattande tioårsöversiktterna skall visa kriminalitetens utveckling under perioden. De bör innehålla en allmän inledning avsedd att visa principerna för och utförandet av de kriminalstatistiska undersökningarna samt lämna förklaringar rörande fakta, som icke utan vidare kan härledas ur sifferuppgifterna men är nödvändiga för en riktig tolkning av de siffror, som redovisas i kriminalstatistiken.

Personal och kostnader

Arbetet för den personal, som vid statistiska centralbyråns rättsstatistiska avdelning är sysselsatt med kriminalstatistiken kommer enligt utredningens förslag att få avsevärt större omfattning än det nu har genom utvidgning av domstolsstatistiken och polisstatistiken, tillkomsten av kriminalstatistikarkivet och av återfallsstatistiken, utvidgning av nådestatistiken samt överflyttning från fångvårdsstyrelsen av den avsevärt utökade verkställighetsstatistiken.

Utredningens förslag innebär, förutom uppflyttning av avdelningschefen (f. n. byrådirektör) till byråchef, att statistiska centralbyråns rättsstatistiska avdelning förstärkes med 1 förste aktuarie (lgr 23), 1 amanuens, 1 förste kansliskrivare (lgr 12), 2 kanslibiträden (lgr 7) och 6 kontorsbiträden (lgr 5). Om stickprovsmetoden användes för saköreslängder m. m. skulle ökningen av antalet kontorsbiträden begränsa sig till 4. De föreslagna ändringarna i fråga om personalen å avdelningen skulle medföra en ökning (beräknad enligt 1954 års löner) av den årliga lönekostnaden från 232 536 kr. till 341 112 kr. eller med 108 576 kr. (om stickprovsmetoden användes för saköreslängder m. m. blir motsvarande siffror 326 016 kr. resp. 93 480 kr.).

För den maskinella bearbetningen har beräknats en kostnadsökning av ungefär 9 000 kr. per år, materielkostnaderna har beräknats komma att öka med cirka 3 000 kr. per år, och vidare tillkommer en ökning i kostnaderna för publikationstryck, vilken dock icke kan på förhand beräknas. Engångskostnader för möbler, räknemaskin och skrivmaskin har beräknats icke överstiga 4 000 kr.

Ändringarna i straffregistrets arbetsuppgifter torde enligt vad utredningens inhämtat från registret innebära en sådan ökning i arbetsbördan, att

personalen bör ökas med två biträden. Det ena av dessa bör placeras i kanslibiträdes grad (Igr 7), varjämte den hittillsvarande kanslibiträdestjänsten borde höjas till kansliskrivare (Igr 10). Genom ändringen skulle lönekostnaden (beräknad enligt 1954 års löner) öka från 79 104 kr. per år till 96 744 kr. eller med 17 640 kr.

Den föreslagna utvidgningen av kriminalstatistiken kommer att medföra någon arbetsökning jämväl för uppgiftslämnarna, men denna har av utredningen icke ansetts vara av den omfattning, att därav skulle påkallas inrättande av nya tjänster.

Den sammanlagda årliga kostnadsökningen (utom ökad kostnad för publikationstryck) — i fråga om lönekostnaderna beräknad enligt 1954 års löner — skulle komma att uppgå till 138 216 kr. eller, om stickprovsmetoden användes för bearbetning av saköreslängder m. m., till 123 120 kr.

Författningsändringar

De bestämmelser, som reglerar skyldigheten att lämna uppgifter till kriminalstatistiken, bör enligt förslaget sammanföras i en enda författning genom utbyggnad av den nuvarande kungörelsen den 22 oktober 1948 angående rättsstatistiken. Regleringen av de statistiska uppgifternas handläggning inom straffregistret bör enligt utredningen ske genom införande av erforderliga bestämmelser i kungörelsen den 26 november 1914 om uppgifter till straffregistret och om registrets förande. Dessutom skulle erfordras ytterligare ett antal författningsändringar.

Yttrandena över kriminalstatistikutredningens förslag

De allmänna omdömen som vid remissbehandlingen avgivits över utredningens förslag är genomgående gynnsamma. Huvudgrunderna i förslaget har sålunda vunnit gillande eller lämnats utan erinran i nära nog samtliga yttranden. I många yttranden understrykes mycket starkt att kriminalstatistiken måste förbättras, och förslaget anses, fränsett detaljmärkningar, väl avvägt.

Riksåklagarämbetet anser det obestridligt, att kriminalstatistiken ur kriminalpolitiska synpunkter har en synnerligen viktig uppgift att fylla. En granskning av den nuvarande svenska kriminalstatistiken ger vid handen att denna är behäftad med åtskilliga brister. Dessa brister ger desto större anledning till betänkligheter som reaktionssystemet i Sverige sedan åtskilliga år tillbaka undergår en omfattande omvandlingsprocess, varför ett alldeles särskilt behov föreligger av att reaktionssystemets verkningar blir föremål för en ingående statistisk belysning. Det framstår därför som synnerligen angeläget att frågan om kriminalstatistikens omläggning snarast möjligt erhåller en positiv lösning. Ämbetet anser att kriminalstatistiken med den utformning utredningen föreslagit synes väl ägnad att möta de krav, som rimligen kan ställas på densamma. *Åklagarmyndigheten i Stockholm*

finner att utredningen på ett övertygande sätt åskådliggjort värdet av en systematiskt ordnad kriminalstatistik och kan icke finna anledning till erinran mot de principiella linjer som utredningen uppdragit för kriminalstatistikens framtida utformning. *Åklagarmyndigheten i Göteborg* anför att en mera detaljerad kartläggning av kriminaliteten otvivelaktigt är ägnad att tillgodose samhällsintressen av skilda slag. En med tillämpning av moderna metoder bedriven forskning rörande brottslighetens natur och orsaker måste med nödvändighet baseras på ett tillförlitligt och systematiskt statistiskt källmaterial. Det är därför en angelägenhet av största vikt att vår nuvarande i många avseenden ofullständiga och bristfälliga kriminalstatistik undergår en genomgripande reformering. Inga principiella invändningar kan göras mot den lösning dessa invecklade frågor fått i betänkandet. Ej heller den praktiska utformningen ger anledning till några vägande invändningar. *Åklagarmyndigheten i Malmö* anser utredningens förslag lämpligt och framhåller att en ökning av uppgiftsskyldigheten för därav berörda myndigheter torde vara oundviklig, om man önskar få till stånd en något så när tillfredsställande kriminalstatistik. *Fångvårdsstyrelsen* kan i allt väsentligt ansluta sig till utredningens betraktelsesätt ävensom till grundlinjerna för utredningens förslag. *Strafflagberedningen* framhåller, att en ändamålsenligt planlagd och väl utvecklad löpande kriminalstatistik är av grundläggande betydelse som källa för sådana kunskaper, på vilka varje reformarbete inom straffrätten och fångvården samt andra därmed besläktade områden måste bygga, om det skall bli framgångsrikt. Den nuvarande statistiken kan icke sägas fylla måttet i detta hänseende medan däremot vid ett genomförande av utredningens förslag ett utmärkt primärmaterial skulle erhållas, ur vilket betydelsefulla resultat borde kunna utvinnas. Beredningen tillstyrker därför livligt att förslaget lägges till grund för kriminalstatistikens framtida utformning. *Socialstyrelsen* finner utredningens förslag utgöra en avsevärd förbättring av vår nuvarande i åtskilliga hänseenden bristfälliga socialstatistik och ansluter sig i allt väsentligt såväl till förslaget i stort som till de olika detaljförslagen. *Statspolisintendenten* finner förslagen lämpligt avvägda och anser särskilt att det för både det praktiska rättslivet och den kriminologiska forskningen skulle vara av stort värde, därest utredningens förslag om införande av en återfallsstatistik blir genomfört. *Överståthållarämbetet* anser den nuvarande kriminalstatistiken otvivelaktigt vara alltför knapphändig för att kunna lämna de djupare kunskaper om brottslighetens orsakssammanhang, som erfordras för att ge kriminalpolitiken en ändamålsenlig utformning. Det i betänkandet framlagda förslaget synes ägnat att medföra en väsentlig förbättring på detta område. *Stockholms rådhusrätt* ger uttryck åt likartade synpunkter. *Länsstyrelsen i Malmöhus län* förklarar det vara av väsentlig betydelse för kriminologien och därmed för kriminalpolitiken att tillgång finnes till en väl utvecklad kriminalstatistik. En statistik utformad efter förslagets riktlinjer kan antagas giva ett förbättrat underlag för samhällets åtgärder i fråga om brottslighetens bekämpande. *Polismästaren i Malmö* anser en uthyggnad av kriminalstatistiken efter förslaget vara

ägnad att för framtiden låta valet av kriminalpolitiska metoder bygga på ett säkrare erfarenhetsunderlag än vad för närvarande är fallet och framhåller att de kostnader och den arbetskraft, som åtgår för en rationellt uppbyggd och praktiskt syftande kriminalstatistik synes ringa i jämförelse med de kostnader och det arbete, som föranledes av en ständigt ökad brottslighet. *Föreningen Sveriges stadsdomare* delar utredningens uppfattning om kriminalstatistikens stora betydelse för den kriminologiska forskningen och därmed för samhällets brottsbekämpning över huvud taget och anser utredningens förslag innebära stora förbättringar.

1956 års statistikkommitté anför i sitt efter särskild remiss avgivna, den 15 juni 1957 dagtecknade yttrande, att kriminalstatistiken enligt kommitténs mening är av sådan art att behovet därav i stort sett kan kartläggas fristående från andra statistikgrenar. Då kriminalstatistikutredningen synes ha beaktat viktigare konsumentgruppers behov av statistik, har kommittén ur denna synpunkt i och för sig intet att erinra mot det av utredningen föreslagna omfånget av kriminalstatistiken. Om de av utredningen framförda förslagen angående kriminalstatistikens omfång genomföres, vill kommittén understryka det angelägna i att de ytterligare möjligheter som kan förefinnas till ökat urvalsförfarande och övriga rationaliseringsåtgärder i fråga om statistikens tekniska utformning tillvaratages.

En avvisande inställning till förslaget intages av *statskontoret*, som säger sig vid sin granskning av utredningens förslag ha fått det allmänna intrycket att utredningsmännen i åtskilliga hänseenden föreslagit sådana åtgärder, vilkas praktiska värde starkt måste ifrågasättas. Statskontoret anser sig endast i ett avseende kunna understödja utredningens förslag, nämligen när det gäller nådestatistiken, och förordar att förslaget underkastas en allsidig översyn för att ernå en begränsning och rationalisering av de i kriminalstatistiken ingående statistikgrenarna. Enligt statskontorets mening bör stickprovsmetoden komma till användning i största möjliga omfattning vid statistikarbetet.

I fråga om utformningen av de olika statistikgrenarna skall här ur remissyttrandena, med förbigående av detaljerna, redovisas endast vissa allmänna synpunkter. Vad först angår brotts- och brottslingsstatistiken har *polismästaren i Stockholm* — i enlighet med det av *kriminalpolisintendenten i Stockholm* avgivna yttrandet — hävdade att polisstatistiken bör underkastas en mera genomgripande reform än utredningen föreslagit. Brottsstatistiken måste anses viktigare än brottslingsstatistiken när det gäller den kriminologiska forskningen. En stor del av de till polisens kännedom komma brotten blir aldrig upplärade och följaktligen brottslingen icke känd för myndigheterna. Det föreligger all anledning att ägna brottsstatistiken eller polisstatistiken väl så stort intresse som brottslingsstatistiken. Även för polisens eget brottsförebyggande och brottsutredande arbete är mera ingående statistiska uppgifter om brotten nödvändiga. I yttrandet underkastas utredningens förslag en ingående detaljgranskning, varvid föreslås att antalet

särskilt redovisade grupper av brott som kommit till polisens kännedom ökas väsentligt i förhållande till utredningens förslag. Vidare föreslås att statistiken även skall lämna en redovisning av värdet av förkommen egendom och tillrättaskaffad egendom samt av skadans storlek.

Å andra sidan har *statskontoret* avstyrkt den vidgade specificering av brott i polisstatistiken som utredningen föreslagit och därvid hänvisat till att denna statistik varit föremål för bedömande så sent som år 1950.

Utredningens förslag om uppdelning i grövre brottslighet, som skall rapporteras utförligt, och lindrigare brottslighet med mera summarisk redovisning har genomgående gillats, men flera förslag har framlagts om ändring i fråga om gränsdragningen. *Polismästaren i Stockholm* vill, att till grövre brottslighet skall räknas: alla brott mot 12, 14, 18, 20, 21, 22 och 23 kap. strafflagen, alla andra strafflagsbrott, som föranlett annat straff än böter, samt alla brott mot sådana speciella straffbestämmelser, som redovisas särskilt i statistiken över brott, som kommit till polisens kännedom. *Riksåklagarämbetet* anser, att den utförliga statistiken bör omfatta sådana brott mot 18 kap. 13 § strafflagen som innefattar otuktig beröring av ungdom eller exhibitionism, även om endast bötesstraff ådömts. Även beträffande vissa brott mot 14 kap. 13 § strafflagen gäller liksom i fråga om de nyssnämnda, att brottet även om det i och för sig kan förefalla obetydligt, dock kan indicera en samhällsfarlighet av icke ringa mått. Ämbetet anser det därför önskvärt att statistiken beträffande dylika brott i varje fall göres utförligare än vid lindriga brott i allmänhet. Föreningen *Sveriges stadsdomare* föreslår, att den utförliga statistiken skall omfatta endast sådana fall, där personundersökning skett.

Från många håll har man uttryckt sitt gillande av förslaget om att åtalseftergiftsfallen skall medtagas. Även principen, att åklagaren skall i varje särskilt fall avgöra, huruvida brottets svårhetsgrad är sådan att utförlig rapportering bör ske, har i allmänhet godtagits. *Poliskammaren i Hälsingborg* föreslår dock, att den utförliga rapporteringen skall avse alla fall av åtalseftergift utom dem, där brottet är ringa och uppenbarligen skett av okynne eller förhastande. *Statistiska centralbyrån* anser, att även åtalseftergifter enligt nykterhetsvårdslagen och enligt 20 kap. 7 § punkt 2 rättegångsbalken bör rapporteras utförligt enligt samma regler som övriga åtalseftergifter. *Polismästaren i Stockholm* delar denna uppfattning och vill dessutom utsträcka en dylik rapportering till att gälla även de fall, där åklagaren avstår från åtal på grund av gärningsmannens sinnessjukdom. De båda sistnämnda myndigheterna föreslår dessutom en summarisk redovisning av de fall, då åtal ej sker, emedan statsåklagaren funnit åtal icke vara ur allmän synpunkt påkallat.

Beträffande verkställighetsstatistiken ansluter *fångvårdsstyrelsen* sig till de av utredningen föreslagna principerna men anser att den föreslagna skyldigheten för skyddskonsulenterna att lämna uppgifter om villkorligt frigivna och villkorligt dömda, som stått under övervakning,

skulle medföra en ganska betydande ökning av skyddskonsulentorganisationens arbetsbörda. Styrelsen är emellertid ej beredd att taga ställning till frågan, huruvida detta bör leda till ett överförande helt eller delvis av uppgiftsskyldigheten från skyddskonsulenterna till fångvårdsstyrelsen (beträffande villkorligt frigivna) och övervakningsdomstolarna (beträffande villkorligt dömda).

Om förslaget till statistik vart tionde år över bötesbetalningen råder delade meningar bland de remissinstanser, som upptagit denna fråga. Direkt avstyrkande yttranden föreligger från *statskontoret*, *länsstyrelsen i Jämtlands län* och *föreningen Sveriges landsfiskaler*. Avstyrkandet motiveras i huvudsak med den arbetsökning som förslagets genomförande skulle föranleda.

Vikten av att den föreslagna återfallsstatistiken kommer till stånd har särskilt framhållits av *statspolisintendenten*, *Stockholms rådhusrätt*, *länsstyrelsen i Jämtlands län*, *statens kriminaltekniska anstalt*, *föreningen Sveriges häradshövdingar* och *föreningen Sveriges stadsdomare*. Bland de synpunkter som anförts på utredningens förslag i denna del må vidare nämnas, att *fångvårdsstyrelsen* ansett, att svårigheterna att fastställa det verkliga antalet återfall och att på ett praktiskt sätt utforma begreppet återfallskapacitet ger en återfallsstatistik ett begränsat värde, samt att reaktionssystemet, domstolarnas praxis och verkställighetsbestämmelserna torde komma att skifta i sådan grad, att det blir vanskligt att med stöd av återfallsstatistik draga några säkra slutsatser om olika reaktionsformers effektivitet. Trots dessa invändningar finner styrelsen att möjligheter bör skapas för en återfallsstatistik genom inrättande av det föreslagna kriminalstatistikarkivet. Däremot bör ytterligare övervägas, huruvida detta arkiv skall utnyttjas för en fortlöpande återfallsstatistik eller enbart för specialundersökningar. *Ungdomsfängelsetämnden* anser att ungdomsfängelse bör jämföras med övriga reaktionsformer i fråga om återfallsstatistiken, eftersom de fall, då ungdomsfängelsefången överföres till tidsbestämt frihetsstraff, ej är så många att någon särskild återfallsstatistik är motiverad.

Statskontoret anser att återfallsstatistiken bör anordnas endast som tillbakablickande statistik.

Beträffande utredningens förslag, att straffregistret skall få tillgång till uppgifter om inträffade dödsfall genom att från pensionsstyrelsen utlånas uppgifter om avlidna, anför *pensionsstyrelsen*, att detta icke möter någon svårighet beträffande huvuddelen av dessa kort, för närvarande cirka 40 000 per år, men att ett utlånande av de övriga cirka 30 000 korten skulle medföra en betydande arbetsökning, emedan man skulle bli nödsakad att anteckna dödsfallsdatum på de hos styrelsen liggande ansökningshandlingarna i stället för att som nu häfta fast avtryckskorten vid handlingarna. Styrelsen föreslår i stället att straffregistret skall tillhandahålla styrelsen bevakningskort med uppgifter om namn och födelsedatum för personer, om vilkas dödsfall uppgift önskas. Dessa kort skulle, då meddelande om döds-

fall kommit, förses med uppgift om dödsfallsdatum och återställas till straffregistret. *Fångvårdsstyrelsen*, som finner anordningen med en fortlöpande utsortering ur straffregistret av akter och registerkort för avlidna personer mycket betydelsefull, anser att det av pensionsstyrelsen föreslagna tillvägagångssättet av sekretesskäl bör avvisas.

Lämpligheten av den föreslagna utökningen av statistiken över nådeärenden ifrågasättes av *poliskammaren i Hälsingborg*. Den viktigaste frågan får anses vara, varför nåd beviljats resp. icke beviljats, och denna fråga kan icke besvaras genom statistiken. *Polismästaren i Malmö* framhåller, att det torde vara svårt att få en helt riktig bild av nådeinstitutets tillämpning, emedan den nådesökande i många fall icke räknat med eller ens åsyftat ett bifall till ansökningen utan endast avsett att vinna en frist före avtjänandet. *Nedre justitierevisionen* anser, att det kunde vara av intresse att veta huruvida de eftergifter nådebesluten innebär och den tillit de i de allra flesta fall ger uttryck åt är av betydelse i något hänseende för återfallsfrekvensen, och skulle därför finna det önskvärt med särskilda återfalls-siffror för benådade, som rapporterats till straffregistret. Även *statskontoret* finner goda skäl tala för en speciell återfallsstatistik beträffande de benådade.

Förslaget om en rådgivande nämnd knuten till statistiska centralbyråns rättsstatistiska avdelning har uttryckligen tillstyrkts av *riksåklagarämbetet* och *polismästaren i Malmö* men avstyrkts av *statskontoret*, *statistiska centralbyrån*, *överståthållarämbetet* och *polismästaren i Stockholm*. *Statistiska centralbyrån* uttalar att det, så länge klarhet ännu ej vunnits om hur samordningen inom den officiella statistiken organisatoriskt skall lösas, icke torde vara lämpligt att binda sig för en viss organisationsform för en begränsad statistikgren. Samråd bör i stället tills vidare ske från fall till fall med de experter, myndigheter eller organisationer som i varje enskilt fall kan ifrågakomma.

Vad angår publiceringen av kriminalstatistiken avstyrker *statskontoret* förslaget om utgivande av sammanfattande tioårsöversikter. *Polismästaren i Stockholm* anser tio år vara alltför lång tid och föreslår i stället femårsöversikter. *Statistiska centralbyrån* föreslår att ställning nu icke skall tagas till sättet för publiceringen utan att det skall uppdragas åt centralbyrån att sedermera framlägga förslag därom i samband med äskande av anslag för ämbetsverkets publikationsverksamhet.

Beträffande reformens inverkan på personal och kostnader framföres erinringar i skilda avseenden av *statskontoret*, *statens lönenämnd* och *statens organisationsnämnd*.

Departementschefen

En viktig förutsättning för att brottsligheten och dess utveckling skall kunna följas och vår kännedom om dess struktur och bakgrund förbättras är att tillgång finnes till en god kriminalstatistik. Vår nuvarande kriminalstatistik, som i huvudsak har den utformning som den fick år 1913, är emellertid i skilda hänseenden föråldrad och bristfällig.

Det av kriminalstatistikutredningen framlagda förslaget till omläggning av kriminalstatistiken grundas på en mycket ingående utredning om de krav som från kriminologisk och kriminalpolitisk synpunkt bör ställas på denna statistik och de skilda behov av förbättringar som föreligger. Bland nyheterna i förslaget märkes införande av verkställighetsstatistik med syfte att redovisa vad som inträffat med de dömda under verkställighetstiden, både i fråga om deras uppförande (rymningar etc.) och myndigheternas åtgärder (tillstånd till permission eller frigång, förverkande av villkorlig dom etc.). Utredningen föreslår i detta sammanhang särskild undersökning av bötesbetalningen vart tionde år. En annan nyhet är återfallsstatistik, som är avsedd att giva en uppfattning om resultatet av olika i kriminalvården använda behandlingsformer men som enligt utredningens mening kan komma att få betydelse även för orsaksforskningen. I anslutning till återfallsstatistiken har utredningen tänkt sig att man skall upplägga ett kriminalstatistikarkiv med personakter, vilket kan ligga till grund för kriminologiska specialundersökningar. Förslaget innebär även i övrigt förbättringar i olika hänseenden av kriminalstatistiken.

Utredningens förslag har vid remissbehandlingen, fränsett detaljanmärkingar, genomgående befunnits väl avvägt. Även jag anser förslaget ägnat att läggas till grund för den framtida utformningen av vår kriminalstatistik. En uppbyggnad av statistiken efter de av utredningen angivna riktlinjerna synes komma att giva Sverige en rationellt utformad kriminalstatistik, som kan lämna värdefulla upplysningar för det kriminalpolitiska reformarbetet och bilda underlag för kriminologisk forskning. Vid överläggningar med nordiska representanter har också rått enighet om att förslaget är lämpat såsom huvudsaklig grundval för utformningen av kriminalstatistiken även i övriga nordiska länder.

En utbyggnad av kriminalstatistiken i hela den av utredningen föreslagna omfattningen, något som är förenat med ej oväsentliga kostnader för statsverket, bör dock ej genomföras utan en detaljerad översyn och överarbetning i fråga om statistikens uppläggning och uppkommande personalbehov. Jag anser mig därför nu endast kunna förorda, att vissa angelägna men mindre kostnadskrävande delar av förslaget genomföres. Sålunda vill jag föreslå, att den nuvarande statistiken över brott som kommit till polisens kännedom kompletteras med uppgifter om brottsliga handlingar som begåtts av barn före fyllda femton år. En sådan komplettering är av stort värde för det kriminalpolitiska arbetet med hänsyn till brottslighetens ten-

dens att gå allt lägre ned i åldrarna. I syfte att minska arbetsökningen för uppgiftslämnarna till polisstatistiken torde vid genomförande av denna utbyggnad böra iakttagas, att kvartalsuppgifterna tills vidare liksom hittills får fördela sig över hela kvartalet i stället för att, såsom utredningen föreslagit, specificeras för varje månad. En viktig förbättring, som också nu bör genomföras, är en utförligare redovisning av sådana fall, då domstol beträffande underårig lagöverträdare förordnat att han skall överlämnas till omhändertagande för skyddsuppfostran. Även statistiken om beviljade åtal eftergifter bör effektiviseras i huvudsak enligt den plan som utredningen framlagt. Statistik torde böra föras över fall, då åtal eftergivits enligt lagen om eftergift av åtal mot vissa underåriga, barnavårdslagen, ungdomsfängselagen och nykterhetsvårdslagen samt enligt 20 kap. 7 § p. 2 rättegångsbalken (vissa fall av brottskonkurrens). Statistik bör även föras beträffande sådana fall, då åtal enligt åklagarens beslut ej skall anställas på grund av att den misstänkte är sinnessjuk eller eljest psykiskt abnorm. Åtal eftergifter enligt 20 kap. 7 § p. 1 rättegångsbalken (bagatellföreselser) torde däremot kunna lämnas å sido, då den statistik häröver som redan nu kan erhållas genom bearbetning av de till riksåklagarämbetet insända uppgifterna tills vidare kan anses tillräcklig. Uppgifterna till straffregistret torde i fortsättningen få göras något fylligare, så att de kan lämna ett bättre underlag för brottslingsstatistiken.

Återstående delar av utredningens förslag till utbyggnad av kriminalstatistiken, omfattande bl. a. återfallsstatistik och uppläggande av ett kriminalstatistikarkiv, bör, såsom i det föregående sagts, ytterligare överses och bearbetas. Därvid bör särskilt beaktas det av bl. a. 1956 års statistikkommitté framförda önskemålet om tillvaratagande av möjligheter till ökat urvalsförfarande och andra rationaliseringsåtgärder beträffande den tekniska utformningen av statistiken. Översynen, liksom annan planering i samband med genomförandet av den föreslagna utbyggnaden av kriminalstatistiken, torde lämpligen böra ske genom statistiska centralbyråns försorg.

För att det skall bli möjligt att få till stånd de nu föreslagna förbättringarna samt berörda översyn bör statistiska centralbyråns rättsstatistiska avdelning från och med nästa budgetår förstärkas med en förste aktuarie i Ag 23, en förste kansliskrivare i Ag 12, ett kanslibiträde i Ag 7 samt ett kontorsbiträde i reglerad befordringsgång.

I den mån det kommer att visa sig möjligt att med utnyttjande av statistiska centralbyråns personella och tekniska resurser genomföra ytterligare av utredningen föreslagna förbättringar torde det få ankomma på Kungl. Maj:t att efter framställning av centralbyrån förordna därom.

Enligt utredningens förslag skall till statistiska centralbyråns rättsstatistiska avdelning knytas en rådgivande nämnd med uppgift att bidra med sakkunskap från olika områden, när det gäller att igångsätta kriminalpolitiska specialundersökningar. Denna tanke synes riktig, men det kan ifrågasättas om icke ämnesområdet för ett dylikt rådgivande och samord-

nande organ jämväl borde omfatta statistik över barna- och ungdomsvård, nykterhetsvård o. dyl. Med ställningstagande till förslaget i denna del torde få anstå i avvaktan på de åtgärder som kan komma att vidtagas för samordning av den officiella statistiken över huvud taget.

De förslag beträffande utbyggnad av kriminalstatistiken som i det föregående framlagts torde bära i proposition underställas riksdagen för prövning och godkännande. Beträffande vissa i det tidigare ej berörda detaljfrågor erfordras icke riksdagens medverkan utan bestämmelser kan utfärdas i administrativ ordning. Frågan om personalförstärkningen vid statistiska centralbyrån kommer att anmälas av chefen för finansdepartementet i samband med anslagsäskandena under sjunde huvudtiteln i 1960 års statsverksproposition.

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att godkänna de förslag beträffande utbyggnad av kriminalstatistiken som i det föregående angivits.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen samt förordnar att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoli utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Margit Hirén